

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Imlio Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și invo-
ială. — **RECLAME** pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 19.)

"GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
nr. 30, etajul I.
Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 105. — Anul LXX.

Brașov, Vineri 11 (24) Mai

1907.

Revista politică.

După frământările mari ale săp-
tămănilor din urmă și după ce nimic
din ce am dorit nu s'a implinit, ci
toate s'au implinit așa cum a voit
guvernul, am ajuns la un punct când
ne întrebăm cu toții ce atitudine vom
urma, ce să facem și ce trebuie să
întreprindem pentru a ne apăra școalele
la cas când proiectul de lege
votat de dietă va fi sancționat și va
deveni lege?

Întrebări foarte grele la care este
și mai greu a răspunde, dar la cari
vom trebui să răspundem după ce
ne vom sfătui împreună frățește.

Intr'aceea atențiunea noastră care
a fost până acuma absorbită de cele
petrecute în chestiunea școalelor, fū
atrasă în zilele din urmă de insem-
natul eveniment ce se petrece în
Austria, înțelegem rezultatele ce le-au
dat alegerile de acolo făcute pe baza
votului universal.

Cetitorii noștri știu ce însemnă-
tate are votul universal. Când pătu-
rile cele mai largi ale poporului se
bucură de dreptul electoral și au vot,
acolo unde se hotărăște asupra sorței
lor, domnește altă stare de lucruri
decât cum o vedem de pildă la noi.
Deosebirea ne-o putem închipui dacă
vom constata că numai în orașul
Viena au votat de astădată la alege-
rile făcute pe baza votului universal
atâți alegători câți fac aici în Ungaria
jumătate din numărul întreg al ale-
gătorilor dietali. Și când hotărăsc așa
mulți alegerea, ea iese altfel decât
când o hotărăsc numai puțini.

Așa s'a întâmplat și în Austria
la alegerile din săptămâna trecută.
Partea cea mai mare din cei ce au
fost aleși sub legea de mai înainte
n'au mai dobândit mandate de astă-
dată. Creștinii-sociali (partidul lui
Lueger) și sociali-democrații au câști-
gat cele mai multe mandate printre
celelalte partide. Socialiști erau numai
11 în parlamentul vechiu, astăzi sunt
deja aleși la 70, și numărul lor se va
mai înmulți încă până se vor sfârși
cu totul alegerile.

Imprejurarea c'au fost aleși în
așa mare număr socialiștii a făcut
mult svon și a pus pe gânduri acele
partide, cari se tem că-și vor pierde
cu timpul tot terenul. Intre aceste
sunt partidele naționale cari toate au
pierdut din numărul lor de mai na-
inte prin creșterea partidului socialist.

Sunt socialiști germani, cehi și
de toate naționalitățile, dar compun
grupuri diferite după țări și națiuni.
La Cehi astăzi partidul socialist e cel
mai mare.

El a dat un manifest, în care își
desfășură programul. Se credea că
social-democrații cehi vor pune mai
mare greutate pe chestiunile sociale
și economice decât pe postulatele
naționale. Manifestul lor însă desminte
această părere. Ei promit că vor sus-
ține postulatale naționale ce le-au
susținut până acuma Cehii tineri, cari
din partidul conducător ce-au fost,
au ajuns astăzi numai o fracțiune
mică între Cehi.

Interesant este, că social-demo-
crația cehică mai amintește în mani-
festul ei că are și nizuința de-a
schimba starea lucrurilor de azi din
Austria, stărind ca acest imperiu să
ajungă a fi o federațiune de națiuni
libere.

Iată cum se pronunță ei în ma-
nifest: „Suntem de convingerea că în
parlamentul în care intrăm, și care,
cum sperăm, va fi un parlament ce
va da imperiului o nouă constituție,
vom putea în unire cu social-demo-
crații tuturor națiunilor Austriei, să
introducem cu succes o acțiune
pentru ca acest imperiu să se stră-
formeze într'o federațiune de națiuni
libere și ca în cele din urmă națiu-
nei noastre să i se recunoască toate
drepturile ca și celorlalte națiuni asu-
prite ale Austriei“.

De aici se vede că luptele na-
ționale în Austria se vor continua și
în parlamentul votului universal, și
că Cehii stărue pentru ca să se gă-
sească o deslegare a tuturor ches-
tiunilor de limbă și de naționalitate
în imperiu.

Mult s'au frământat foile ma-
ghiare cu gândul ce influință poate

avea votul universal din Austria asu-
pra stărilor din Ungaria. Rezultatele
de acolo i-au întărit pe cei din co-
aliție în credința că bine fac că nu
se grăbesc cu introducerea votului
universal și în Ungaria.

De altă parte sunt siliți a recu-
noaște că nu vor scăpa de indato-
rirea ce au luat'o asuprași în ce pri-
vește votul universal, se mângăie
însă că le va succeda să facă reforma
electorală așa cum lor le vine mai
bine la socoteală.

Omul își propune, Dumnezeu
dispinne!

Inainte de sărbătorile Rusaliilor
s'au ținut mai multe pertractări în-
tre guvernul ungar, guvernul croat
și comisiunea de șeșe a deputaților
croați, pentru aplanarea conflictului în
chestia limbei la căile ferate din Croația,
conflict iscat prin proiectul de lege
al lui Kossuth despre ordinea (prag-
matica) de serviciu a oficianților de
tren. Acest proiect tântește introdu-
cerea limbei oficiale maghiare și la
căile ferate de pe teritoriul Croației și
Slavoniei. Cu ocaziunea tratărilor,
prim-ministrul Wekerle a venit cu
ideia să se scoată din proiect dispo-
zițiunile referitoare la stabilirea lim-
bei oficiale la căile ferate. Deputații
croați au declarat însă, că aceasta
nu-i destul, căci ei pretind să se eli-
mineze din proiect și partea, care
pretinde dela oficianții de tren la
căile ferate din Croația cunoașterea
limbei maghiare. Wekerle la aceasta
a răspuns, că împlinirea acestei ce-
reri e cu desăvârșire eschisă.

Deputații croați nu voesc cu
nici un preț să se abată dela punc-
tul lor de vedere, precizat în con-
sfăturile lor cu membrii guvernului
ungar, că dreptul limbei croate ca
limbă oficială la căile ferate din Croa-
ția, trebuie enunțat prin lege. De
altă parte, guvernul ungar nu vrea
să știe nimic despre aceasta. Sâmbă-
tă după masă deputații croați afară
de dep. Supilo, au plecat acasă la Za-
grab, unde au fost primiți cu ova-
țiuni. Orașul a fost împodobit cu

steaguri, ca semn al solidarității po-
porului croat cu ținuta deputaților.

Luni a fost primit în audiență
de Majestatea Sa ministrul Croa-
ției, care a raportat Maj. Sale despre
conflictul isbucuit.

Francisc Kossuth a spus în se-
diința de Vineri a comisiunei finan-
ciare dietale, care a desbătut projec-
tul despre regularea salarelor ofician-
ților de tren, că pretenziunile Croa-
ților sunt exagerate. El e prietin cu
Croația, dar vede cu regret, că Croa-
ții nu respălătesc din destul bună-
voința guvernului ungar.

Se învoește și el ca personalul
de tren în Croația să știe și croă-
tește și să comunice cu publicul croat
în limba croată, dar ca să se de-
strame unitatea limbei la căile fe-
rate, la aceasta nici odată nu s'ar
învoi, dacă dieta ar pretinde-o dela
el, ci mai bucuros și-ar da demisiunea.

In cursul acestei veri partidul
social-democrat din Ungaria va desfă-
șura o agitație puternică întreprin-
zând în contra guvernului o campa-
nie decisivă pentru a'l hotări să își
împlinească promisiunea de-a acorda vo-
tul universal. In cazul când toate a-
ceste mijloace nu vor folosi partidul
va proclama greva generală. Dumi-
neca viitoare toate societățile mun-
citorești vor ține meetinguri publice,
având la ordinea zilei votul univer-
sal și parlamentul ungar. Din toate
întrunirile se vor adresa dietei ce-
reri, ca să se introducă cât mai cu-
rând votul universal și în Ungaria.

Lumea este din nou alarmată
de o întinsă conjurațiune contra vieții
Țarului Rusiei și a membrilor familiei
Romanov. Printr'o întâmplare noroci-
tă s'a descoperit conjurațiunea și după
ultimelne știri s'au arestat până acuma
peste 150 persoane, între cari doi
generali și numeroși ofițeri și sol-
dați ai trupei de gardă. In sedința
de Luni a Dumei ministrul-preșe-
dinte Stolypin a dat următoarele lă-
muriri asupra complotului plănuit:

comandat prefectul la aceia, tot așa te-o
recomanda și la alta.

— Așa e; da vezi că toate slujbele
bune s'o ocupat; așa că pentru behehe,
am perdut și pe mehehe cum se zice.
Acuma trebuie să mai aștept sau să pri-
mesc o slujbă mai mică.

— Primește și mai mică, că dela mic
să treci la mare, nu e rușine.

— Oi primi, n'oi primi, oi face, oi
drege, cum o da Dumnezeu, dar pentru
moment itele s'o încurcat de tot. „Unde
nu-i cap, vai de picioare“. Mi-a spus
femeia să mai stau pe loc și n'am voit,
acuma văd și eu că-i bine: „Să ascuți
și dintr'o femeie măcar una dintr'o sută“.
Da! mi-a zis: „Măi omule nu te grăbi, că
cine să grăbește să pripește“. Stăi să-ți
vină întâi numirea ș'apoi să faci chelțueli
cu trăsura, cai, hamuri și câte alte flea-
curi, că vorba ceea „preotul botează, da
zile nu dă“; așa și cu recomandarea ta.

— N'am vrut să ascult. Acuma în-
ghite și taci Petrache. Omul fi lacom și
sa știe „Lăcomia perde omenia“.

— Și ce slujbă era să-ți dea dom-
nul meu!...

— Dă slujba era bună, dacă era să

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Din viața țărănească.

de
Gr. N. Coatu.

Zi de târg!....

IV.

— Hai repede, domnule, mă strigă
un giambaș, ce deschise ușa și pe care îl
însărcinasem să-mi caute o vacă cu vițel;
pentru asta și venisem în oraș; știam că-i
zi de târg; hai că am dat peste o vacă
foarte bună; cam scumpă, da face.

— Hai că merg!

Întâmplarea asta, a făcut să mă des-
părțesc de bătrână și să plec unde mă
ochiema interesul. Peste puțin m'am rein-
tors, însă plecase.

Cumpărând vaca, care în adevăr era
foarte bună de lapte și frumoasă la corp,
am fost nevoit să dau aldămașul după
obiiceiu; să eși din lume afară iar nu se
poate.

Ca o sfârlează umbra hangiu, într'o
olipă pusă pe masă trei litruri de vin la
12 pahară, erau o droie în jurul celui ce-mi

vându-se vaca; la aldămaș să strâng ca
vrăbiile la mălaiu.

— Să trăiască vaca, noul stăpân al
ei, zise unul; norocul cel bun să dea
Dumnezeu.

— Îți mulțumesc, îi răspunsei.

— Să trăești și tu măi cumetre zise
un altul cătră cel care mi-o vându-se; să-ți
ajute Dumnezeu, să mai faci să mai vânzi.

— Norocul cel bun! strigară apoi toți,
dând trenchi cu paharele. Par'că nu mai fu-
sesse de o mie de ani, vin prin sticle și
pahare.

— Să mai aducă un rând!... poronci
vânzătorul. Alte urări și alte hiritisări;
însă fiind prea mult vin, începuse să svâc-
nească tâmplele și să cam huiască și trăs-
nească prin cap.

— Să trăești măi cumetre, să trăiască
cumătra, fioul, fina, mătușa, moșul, boii,
vaoa, vițelul, vărul, vara și tot neamul
lor; astea să auziau în jurul nostru. Trenchi
și trenchi cu paharele în șir până în sfâr-
șit o dat Dumnezeu să terminăm și aldă-
mașul și să ne vedem de treabă.

Când mă găteam să ies pe ușă, iată
că vine un domn, de statură mijlocie, brunet
la față, cam slabuț, cu mustățile și

barba neagră, cât să poate de oacheș,
având vârsta între 36-40 de ani, foarte
măhnit și supărat.

— Hei, ce ai făcut domnule Petru!
îl întrebă nerăbdător Vasile Sârbu han-
giul, care să vede că-i știa bine afacerea.

— Ce să fac domnu Vasile, ia un
mânzū mort.

— Cum?! să poate!...

— Iacă așa! să poate.

— M'a chemat prefectul și mi-a spus
că slujba, care o cerusem eu, și la care
m'a recomandat ministerului, s'a desființat
pe ziua de una Aprilie.

— Ce spui domnule!...

— Da, da! așa e!...

— Bre! bre! bre! Da al dracului
treabă.

— Fără noroc ce crezi!... Dacă n'o
ceream eu acea slujbă, poate n'o suprima
ministerul. Sunt așa de supărat, că de ai
țtia bocăciac din mine, cred că n'ar curge
picătură de sânge. Și cum să nu fi supă-
rat, când m'am încurcat așa de rău.

— Lasă domnule, începui eu, văzân-
du-l așa de năcăjit, nu mai face așa inimă
rea, că mai sunt ele slujbe; cum te-o re-

In Februarie 1907, departamentul apărării ordinii sociale și a siguranței din Petersburg a primit înștiințarea, că o societate criminală s'a înființat la Petersburg, având de scop direct executarea unei serii de acte de teroare. Supravegherea grea și îndelung exercitată, pentru verificarea acestor știri, a dovedit că societatea ținea zilnic ședințe secrete. In urma unei anchete făcute în ziua de 13 Aprilie, s'a procedat la arestarea a 28 de persoane, aparținând acestei societăți criminale; în urmă, departamentul apărării a înștiințat pe procurorul Curței de apel din Petersburg, care la rândul său a înștiințat pe judecătorul de instrucție, care este atașat pe lângă Curtea cu jurați, să conducă cercetările mai departe, fără a li se pune vre-un termen pentru descoperirea adevărului. Ancheta, care se urmează acum, a stabilit că multe din persoanele arestate fac parte din gruparea socialistă și revoluționară și că societatea secretă avea de scop să organizeze un atentat contra țarului, contra marelui duce Nicolae Nicolaevici și contra primului-ministru. Membrii acestei asociațiuni au încercat să pătrundă în palatul imperial, dar încercarea aceasta nu a izbutit.

In ședința de Mercuri a Dumei și-a dezvoltat în mijlocul unei mari agitațiuni deputatul contele Bobrinsky interpelarea sa în chestia complotului. Interpelantul a spus între altele, că membrii Dumei pururea trebuie să se gândească la gloria și măreția coroanei, căci fără țar, Duma n'ar exista, că țarul susține imperiul și imperiul pe țar. Membrii dreptei au întrerupt mereu cu aplauze pe vorbitor. Ministrul Stolypin, luând cuvântul, a răspuns interpelatorului, afirmând că știrile privitoare la conspirație contra vieții țarului sunt prea exagerate, că conspiratorii erau în căutarea unei modalități ca să poată pătrunde mai cu înlesnire în palatul țarului. După declarațiile lui Stolypin Duma a trecut la ordinea zilei.

Din sinoadele bisericei gr. or. române.

Cu privire la lucrările sinoadelor diecezelor gr. or. române, mai dăm încă următoarele amănunte:

Sinodul din Sibiu s'a închis Sâmbătă. In chestiunea legii școlare a lui Apponyi comisiunea școlară a sinodului arhidiecezan, după ce a studiat rezoluțiunea sinodului dela Arad, a propus un proiect de rezoluție, în care se constată, că legea lui Apponyi vatămă autonomia bisericei gr. or., e în contradicție cu legi și ordinațiuni existente, stânjenește progresul

fie. Controlor la debitele (trafici) de tutun din tot județul.

— Trebuie să fie bine plătită, deoarece jălești așa de mult după ea.

— Leafa, ca leafa! vr'o 200 de lei pe lună, mai 7 lei pe zi și diurnă dar, chicușurile ridică mult.

— Și ce chicușuri puteai avea?...

— Hă!... cum să nai!... Un debitant după lege e obligat să aibă anume calități de tutun, prin urmare trebuie un capital; dacă unge osia, cum se zice, treci că-i bine și că are de toate.

— Vezi!... pentru că te-ai gândit la ghișefturi, pentru aceia nu ți-a ajutat și Dumnezeu!...

— Poate și asta să fie cauza. M'am încurcat și pace; acuma-i mai rău decât când n'aveam promisiunea de slujba asta.

— De ce, și cum te-ai încurcat!...

— Cum! bine! M'am împrumutat cu 800 de lei, ipotocându-mi pământul de mi-am cumpărat trăsura, cai, vr'o 20 de saci de ovăs, un stogolean de fân, hamuri, biciu ba și leafa pe o lună înainte vizitului. Unde pui rușinea mea, că toți știau că pe întâi Aprilie sunt controlor la regi.

— Dă, rău ai făcut. D-ta nu ști și

cultural și material al poporului nostru; prin urmare:

»Sinodul arhidiecezan

a) exprimă cordială și adânc simțită grațitudine Preasfințitilor Arhiepiscop și în deosebi înalt P. S. Sale D-lui Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, pentru apărarea bărbătească a drepturilor și autonomiei noastre bisericești și a marilor noastre interese culturale;

b) protestează bărbătește în contra proiectului de lege școlar și a tendințelor ce urmărește;

c) roagă pe înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Metropolit, ca împreună cu Preasfințiii Episcopi sufragani să uzeze și de ultimul remediu constituțional, recurgând în persoană, sau prin adresă, cum vor afla de bine, până la treptele tronului, și solicitând denegarea sancțiunii preînaltă a proiectului de lege școlar.

*

In Sinodul din Arad s'a discutat între altele și chestiunea întregirii salariilor învățătorilor români, conform dispoziției noii legi a contelui Apponyi. S'a vorbit în adunare ca să se întreprindă înființarea unui fond bisericesc în fiecare protopopiat, spre a se putea plăti întregirea de salare.

D. dr. Nicolae Oncu, directorul Băncii »Victoria« din Arad, a observat că poporul român face jertfe imense pentru școală și nu mai poate să dea alte sute de mii, ce se vor cere anual, conform legii celei noi.

»Nu poporul sărac să contribuie, a zis d-l Oncu, la susținerea școalelor, ci clasa noastră bogată, cei ce pot. Iar suplinirea lipsurilor dela școalele noastre confesionale atât greco-orientale, cât și greco-catolice, numai o mare bancă românească, un fel de Casă a școalelor, înființată anume spre acest scop, ar putea-o face. Posibilitatea materială este asigurată. Ar trebui înlăturare numai imposibilitățile morale.

Ideia păcii universale.

Părerile mai multor bărbați de stat englezi asupra desarmării.

Se știe că în curând se va întruni la Haga conferența de pace, la a cărei ordine de zi este pusă și chestiunea desarmării, adică a reducerii puterii armate în statele din lumea întreagă, pentru ca să se impiedece în viitor războaiele crâncene, cari nimicesc nu numai mii și mii de vieți omenești ci aduc și o mare pacoste asupra țărilor, cari poartă războaie. La această conferență importantă vor lua parte delegații din 46 împărății și state ale celor cinci continente.

Pentru a afla părerile bărbaților de stat din Anglia asupra acestei importante chestiuni, un mare ziar vienez a scris la numeroase persoane, pentru a le afla părerea. Din aproape toate răspunsurile, cari au sosit, reiese, că sunt contra desarmării, deoarece ei sunt de părere, că dacă un stat vrea să aibă pace, trebuie să-și înmulțească puterea armată.

Intrebările, cari au fost puse de către ziarul vienez sunt următoarele:

»N'ai auzit din bătrâni, »Să nu sufleci pantaloni până nu ajungi la rău«. Trebuia să mai aștepți; »graba strică treaba! Să fi lăsat să-ți vină ordinul de numire mai întâi!...

— Trebuia, dar acuma ce să fac?... am scăpat căciula pe apă, îi bună scăpată; meargă sănătoasă. De acuma alte stăruinți trebuie, alte ploconele pe la icoane; iar trebuie să mai duc rudele dela colegiu întâi pe la prefect să stăruie și tare-i greu că mai toate locurile bune is ocupate.

D'apoi d-ta, domnu Petrace, care ai atâtă pământ dela părinți, ești om de slujbă?... inceptu un sătean din satul lui. Dă dracului și slujbă și tot și te apucă de plugărie, că numai decât dai peste comoară; numai cu plugăria scapi de miserie și n'ai nevoie de nimenea, dacă ești om chibzuit și dacă conduci treaba pe curpânul ei. Ii cam grea meserie plugăria nu-i vorbă, dar în schimb îi bănoasă; îi imbelșugată și îndestulată de toată viața plugarului, când dă Dumnezeu și să face.

— De, asta așa e nene Ghiorghe; ai multă dreptate; însă, acuma după ce m'am învâțat cu slujba, îmi vine greu să mă apuc de plugărie. Ai multă dreptate, că plugăria îi cea mai sigură meserie. Ce bine o duceam până a nu mă face func-

1) Cari vă sunt argumentele politice, economice, eventual umanitare, în favoarea desarmării? 2) Credeți că e momentul potrivit acum pentru o desarmare? 3) Aveți o propunere practică de făcut pentru rezolvarea chestiunii?

Din răspunsurile date la aceste întrebări, publicăm următoarele patru:

Cunoscutul naturalist Lord Avebury, scrie următoarele:

»Starea actuală a Europei e nu numai periculoasă dar și degradătoare. Sunt de scuzat seminiile sălbatice, cari își desleagă certele cu arme în mână; dar de loc națiunile civilizate, cari procedează la fel, fără respect de rațiune și morală. In Europa sunt azi pe picior de războiu 4.000.000 de soldați, pentru cari se cheltuiesc anual 200.000.000 de lire șterline. In timp de campanie se pot mobiliza 10.000.000 de soldați. Acum, dacă comparăm Europa cu America din punctul de vedere militar, vom vedea că Statele-Unite n'au sub arme la armată și în marină decât 107.000 oameni, iar populațiunea ei e de 90.000.000 de locuitori, pe când Europa cu 350.000.000 de locuitori, ce nu fac decât un număr abia de patru ori mai mare decât locuitorii Americii de Nord, întretine o armată de 40 ori mai mare. De aci se poate vedea cât de grea va deveni concurența Europei cu America peste câțiva ani. E foarte tristă prognoza pentru Europa.

Lordul Montagu of Beaulieu, unul dintre cei mai populari membri ai Camerei Lorzilor scrie:

»Teoria desarmării e de dorit din tot sufletul, dar ea nu e aplicabilă în timpurile noastre. In ce privește politica Angliei, sunt convins că opinia publică cere, ca Anglia să se mențină totdeauna atât de puternică încât să poată face față deodată la flotele combinate ale celor mai puternice două state. Eu știu că flota engleză nu va ataca nici odată pe nimeni, și ar fi bine ca convingerea aceasta să intre în mintea celor interesați.

Alfred Austin, cunoscutul poet englez scrie:

»E ușor de răspuns la întrebările d-voastră. Salut ideea desarmării cu mare satisfacțiune, împreună cu mulți compatrioți de-ai mei, cari știu să gândească serios. Nu pot considera însă ca realizabil proiectul desarmării, cel puțin pentru Anglia. Patria mea nu va ataca pe nimeni și nu va provoca chițibușării diplomatice, pentru ca să împingă lucrurile la războiu. Ași dori ca și națiunile celelalte să facă la fel. Din nenorocire cazul nu e tot astfel. Deci Anglia trebuie să continue cu înarmarea.

Sir Thomas Lipton, proprietarul celui mai mare magazin de consum din lumea întreagă și care are cele mai întinse plantațiuni de ceaiu în Ceylon, având flote proprii pe oceane, scrie:

»Eu sunt de părere că cea mai bună politică pentru Anglia, e ca să continue cu înarmările. Ideia mea e că flota Angliei trebuie să devie și mai formidabilă. Numai tari fiind, putem menține și impune pacea. Așadar, tocmai din motive politice trebuie să fim strașnic preparați; dar și din motive economice trebuie să ne înarmăm, căci cheltuiala ce o vom avea cu construirea și întreținerea unei flote, ne cruță de cheltuielile ce le-am avea cu un războiu de sastruos. Din punct de vedere umanitar chiar, Anglia trebuie să continue cu înarmările, pentru a depărta de noi cât mai încolo ororile unui războiu.

ționar și mă ocupam cu agricultura. Ce n'aveam și de ce nu era îndestulată casa mea. M'o pus dracul, să mă însor la oraș. După stăruința femeii și a neamurilor ei, mi-am părăsit satul și averea rămasă dela părinți și am venit la oraș la covrigi calzi.

Mai mult pe afară decât în slujbă, că așa merg treburile astăzi. Eu stau și rabd de foame pe aici și alții îmi stăpănesc averea și încasează mii de lei; dar a mea e vina nu a lor, căci de bună voie am dat casele și pământul cu chiria pe atâtă ani. Acuma trebuie să vând caii, trăsura și tot ce am mai luat, că n'am ce mânca până m'o numi în slujbă. Acasă cheltuielile mi-s mari, că doar trăiesc la oraș, cu dichisuri și taifasuri orășanești și după cât văd, nici un sfert n'am să pot da copiilor mei, din cât mi-a dat mie tatăl meu.

— Da cu mine ce faci, domnu Petrace, îl întrebă măhnit și supărat Vasile Sârbu, hangiu, care rămase ca trăsnet, când a auzit că nu-i mai dă Prefectul slujbă.

— Adecă cum?...

— Cum!... te faci că nu pricepi. Ce faci cu 300 de lei, care a fost vorba să mi-i dai mâine? Îmi trebuie din pământ; am și eu prăvălie, dragă doamne, și câte

O scrisoare a poetului Andrei Mureșanu.

D-na Elena A. Densușianu, publică în revista »Convorbiri«, ce apare la București sub direcția d-lui Mihail Dragomirescu, următoarea scrisoare, pe care a adresat-o poetul Andreiu Mureșanu către văduva Maria Gheorghe Circa n. Radu Moroianu. Scrisoarea e însoțită și de o notă esplanativă a regretatului prof. de univ. Aron Densușianu.

Iată această scrisoare:

Mull dorită Verișoară,

Dintr'o epistolă a mult stimatului meu cumnat, părintele Toma, înțelesei că tu de multă suferare pentru moartea fratelui tău dela Viena, despre care noi până-acum nu știm nimic sigur, ai fi căzut la pat.

Eu nu voiu să te opresc că tu să nu plângi după un frate așa de stimat și de deștept, ci voiu numai să te rog ca să te mai moderezi în sentimentele tale, ca una ce ești mamă și ai două pruncuțe nevinovate, cari până-acum au mare nevoie de tine.

Aș vrea să știu, ce schimbări mari au să urmeze peste tine și familia ta din această lugubră întâmplare? Ce era el să fie pentru tine, pentru sine și pentru întreaga noastră națiune în această epocă a umilirii naționale, când fie-care se îngrijește de azi pe mâine, când simțul și patriotismul au ajuns de batjocură și de răs? Dar aveai un suflet sincer, cu o inimă ourată, cu un conducător mai mult pe lume, însă cum vezi soarta nu ți-a zămbit ca să te poți bucura de el, ci ți l'a luat atunci, când numai în idee îl aveai. Apoi de ce ai tu drept să te superi și să te măhnești într'atâta pentru un ideal, căci în faptă încă nu-l avuși niciodată, atunci trebuie să-mi dai și mie dreptate să mă supăr și să mă plâng după poziția ce o aveam în vis în serile trecute, când mă-sepărea că mă aflu Domnitor peste o națiune număroasă și în jurul meu alergau bărbați și se sfătuiau cum să ferească pe un popor brav și sănătos din lume. Iar când mă deșteptai din acel vis dulce și plăcut, mă pomenii în mână cu niște hârtii ciocoesti ce aveam să le traduc pe seama unui tribunal din marele principat al Ardealului.

Este o deosebire între idealul tău și al meu? Tu sperai, eu eram fericit pentru câteva momente de noapte.

Puneți dar ideile tale iarăși în rând și cugetă la cuvintele fericitului Iov: »Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat!« Cugetă, că cel ce a dat soarelui lumina și statelor margini, peste care nu este iertat a ne abate, va fi știut ce a voit să preîntâmpine prin moartea timpurie a celui tinăr plin de speranțe și crede mai vărtos că scopul lui nu este nici-odată ca să aducă pe cineva la nenorocire, cu atât mai puțin ca la săraci și la orfani să le sustragă razi-mul și apărarea cea din urmă, ci dacă se întâmplă și câte o nenorocire ca aceasta aceea se face numai cu scop, ca să se

nu trebuie; mai ales acuma când Paștile bat la ușă.

— Ce să fac?... Trece la compt, când oi avea ți-oi da.

— Văd că te îngrijești de ce ai să mănânci, de copii și de mine nici nu pomeneste. Cum a fost vorba, mâine să-mi dai hanii.

— Dă Vasile ce să-ți fac. »Nu-i cum vrea omul, ci cum vrea Domnul!«

— Ba-i cum vrea și omul. Să-mi dai banii că-i bucluc; stricăm toată prietenia; mergem unde poate nici n'am gândit, că de ce is lăsate judecătoriiile.

— Eu nu zic că n'am să-ți dau, dar când oi avea.

O început unul o vorbă, altul alta și în cele din urmă o ajuns treaba la sfadă, ored că o fi ajuns și la bătae, că dacă am văzut că nu-i bine, mi-am luat tâlpoșița și pe fugă.

Numai dator să nu mai fie cine-va. Incotro mergi ți-se pare că te întâlnești cu cea căruiu îi ești dator. Mai bine sărac și curat decât bogat și dator. Când ți-e lumea mai dragă, atunci te caută cel cu datoria. Viața celui dator e un chin și să știe că datoria e ca peginginea, dacă n'o scurtezi dela început să lungeste și

mă află dator a mulțumi ferbiate M. O. Domn Gregoriu Pușcariu, parochul Becleanului și protopopul tractului Ciceu-Cristur, stimatilor domni: Simion Moldovan, învățător penzionat, Ioan Cărc, învățător actual, Nicolae Chendorean, Petru Chirtoș, Petru Moldovan, Gregoriu Rocnean, cari încunjuțați de o mulțime frumoasă de creștini în haine de sărbătoare prin corul lor au adus cel mai mângâietor tribut de onoare bisericească în 3/16 Maiu la prohodul iubitelui meu frate mai bătrân Luca Boteanu.

Adormitul în Domnul a fost unul din fruntașii economi români din Beclean. A ajuns etatea de 70 ani. A ținut mult la iubirea neamului și a pământului strămoșesc. Și-a asigurat starea materială a numeroasei sale familii prin hărnicie și cruțare. Ca creștin și român bun de mult a fost ales de senator școlastic și curator bisericesc și ca atare iubit de toți a adormit în Domnul în 1/14 Maiu împărțșit fiind cu sfânta cuminecătură — după un morb de 7 zile. A fost așezat lângă părinții noștri Ilie și Floarea Botean în cimiterul părintesc din grădina noastră proprie în mijlocul pomătului înflorit, de vii și de morții noștri cultivat — în Cocoveț. Până la revedere, frate, dulce odichnă îți dorește cel ce se va ruga pentru tine din Nușfalău, 4/17 Maiu 1907. — Preotul român Ioan Botean.

Înaintări în armata română. Pe ziua de azi, 10 Maiu v., au fost avansați în armata română la gradul de general d-nii coloneli Ioan Rașcu, Dimitrie Cotescu, Alexandru Hartel și Constantin Fresan.

Douăzeci de persoane înecate. Din Belgrad se anunță că în satul Prezan s'a întâmplat o mare nenorocire: 20 de femei și fete vrând să treacă cu o luntre peste Morava, pentru a se duce la lucrul câmpului, barca s'a cufundat și toate persoanele s'au înecat.

Arestarea unei nebune din România. O doamnă, care zice că se numește Constantinescu, fiind lovită de nebunie, se crezu că e fiică de împărat și contesă de Paris. Ea și plecă cu trenul spre Paris, ca să-și ia în primire întinsele domenii. La Brașov însă, poliția o opri și văzând că e nebună o întoarse înapoi. Venind la Predeal, nebuna telefonă la gara de Nord din București, cerând să i-se trimească trenul regal, spre a veni în București să asiste la parada militară. Prin telefon se recomandă de fiica împăratului Austriei. Văzând că cererea ei nu se îndeplinește, nebuna se urcă în trenul de persoane și eri seară sosi în București. La gara de Nord o așteptau agenții singurantei, cari o aduseră la poliție. Aci încep să vocifereze, să amenințe, spunând că e contesă, principesă și alte titluri împărătești. Nebuna e în vârstă ca de 25 ani, binisor îmbrăcată, vorbește românește și cunoaște perfect de bine limba franceză. Până la nouă dispoziții contesa a fost reținută în timpul nopții la poliție.

Miscarea bandelor din Macedonia. Ziarul »Politische Correspondenz« află din Salonic următoarele: În ziua de 1 Maiu comitetul bulgar a trimis o bandă de 80 oameni spre satul Baia la Est de Kemali, în caza Monastir, care după cum se știe s'a despărțit de exarhat reîntorcându-se la patriarhat. Locuitorii din satul Baia au

spunse tremurând: „Doamne, eu sunt o biată fată și nu vreau să mă lupt, nici să mân oastea la războiu!” Glasul îi răspunse:

„Te vei duce cătră domnul Baudricourt, căpitanul din Vaucouleurs, care te va trimite cătră rege. Sfnta Ecaterina și sfnta Margărita îți vor da ajutor!” — Ioana rămase plină de mirare și încep să plânge, neștiind care îi va fi soarta în viitor.

Acel înțelept fusese chiar sfântul Mihail, groaznicul arhangel al judecăților și al bătlăilor. El mai veni, și spre a-i da inimă, îi povesti jalea cea mare de care era cuprinsă țara Franciei. În urma lui veniră umbrele albe ale sfințelor, încunjurate cu făclii, împodobite cu cununi, plângând cu un glas dulce și pătrunzător. Ioana plânga și dânsa, iar când sufletele și ingerii o părăseau, ea zicea suspinând:

incunoștiințat la timp bandele grecești de sosirea bandei bulgare și aceasta fu atacată de toate părțile pierzând 25 oameni. Refugiindu-se în pădurea Kemali banda bulgară fu surprinsă de trupe turcești și suferi nouă pierderi.

Din Constantinopol se anunță, că conform raporturilor consulare o bandă musulmană de 12 oameni a atacat în prima jumătate a acestei luni satul Vinitzka-Kyschia, caza Coceana, vilaetul Ueskueb, omorând 7 bulgari și răniind 2. Se zice că la acest atac au participat și 5 soldați redivi. Conzului Austro-Ungariei și Rusiei la Ueskueb, însoțiți de jandarmi, s'au dus la fața locului pentru a ancheta.

Un candidat de avocat cu praxă mare doctor iuris, caută aplicare cu 1 Iunie st. n. în vre-o cancelarie advocațială eventual ca și conducător de cancelarie. Vorbește limbile: română, maghiară și germană. Reflectanții să se adreseze administrațiunei ziarului nostru.

Cercul Stutzbart. Astăzi Joi la oarele 8 seara se încep reprezentațiunile în cercul Stutzbart.

Biblioteca societății „Steaua”.

Am primit fascicolul 14 al bibliotecii societății »Steaua« din România, care are de scop a lucra pentru întinderea învățaturii în popor prin tipărirea și răspândirea în popor de scrieri morale, patriotice și de folos practic. Comitetul e compus din bărbați de știință în frunte cu d-nul Kallinderu.

Din broșura cea mai nouă intitulată »Pământul și țara noastră« publicăm următoarele două capitole, cari se refer la situațiunea de azi a țăranelui din România.

3. Cum trăiam odată în țara noastră?

Când sunt puține guri la casa omului, ușor eși din nevoi cu cele ce-ți dă pământul de-a gata.

Puțini la număr, pământ destul de mult, ba adesea și fără de stăpân, aveai destul pentru arătură, pentru pășunat; iar pădurile netăiate ajungeau adesea până în spatele casei, de nu duceai nici o grijă iernatului. De aceea cu toate prigoniriile soartei, cu toate angarelile dușmanilor noștri, cu toată încălcătura de fel și fel de bogății, cu care se întorcea ori-ce străin pribegit pe la noi, de trăit noi tot trăiam. Ba aveam cai dele mersese vestea până în Țarigrad; iar Sultanul Turcilor primia cu bucurie să-i dăm peșcheș cai de ai noștri. Aveam vite cornute de răsturnam adânc brazda, pentru ca pământul să aibă destulă putere, ca să facă și pentru noi și pentru venetici pâine destulă. Mai întreprineam albine, cari ne dădeau ceară și mielea pentru nevoile casei; iar oile ce rătăciau pretutindenea, ne dădeau lână și deci destul lucru gospodinelor noastre. Mai ceva în, mai cănepă, mai borangic, și toată îmbrăcămintea și de lucru și de sărbătoare ni-o făceam singuri. Gospodinele noastre, de mărgeau pe drum, torceau; de stăteau la vorbă, torceau; de isprăveau deretecatul prin casă, torceau; așa că cu încetul se pomeneau ca casa și gloata întreagă îmbrăcată. Pe atunci stamba nu avea nici o trecere; săpunul și luminarea făcute de

„Cum ași fi vrut să mă fi luat ingeru cu dânsii!”

Până atunci ea nu auzise decât scumpul glas al maicii sale; acum ea auzia glasurile puternice ale ingerilor, care-i cereau să părăsească casa părintească și pe muma ei, să lase grădinița ce sta la poalele bisericii, de unde păsările veneau să mănânce din mâna ei — atât de mare era blândețea acestei sfinte fete, încât pasările cerului veneau cătră dânsa! — și.... să meargă să vorbească oamenilor și să comande ostașilor.

În fine, sfârșitul acestei fecioare:

Dar minutul hotărîtor sosi. Ioana, legată pe o căruță desvelită fu adusă în mijlocul poporului pe piața mare din Rouen. Acolo, mai mulți preoți, vânduți Englezilor, declamă ră cuvinte, prin cari înfiorau pe sârmaua fată, vestindu-i moartea sa

alții n'aveau ce căta; iar grădinarii străini pe acea vreme de nesiguranță n'aveau chip să mai vie cu felurile verdețuri. Am fi trăit împărătește, de n'ar fi fost angaralele și multe și nedrepte, de ar fi fost siguranța avutului nostru, de am fi avut ocărmuire dreaptă și cu multă grijă de nevoile țarei. Dar așa, odinioară birurile ajunseseră până și pentru hornul de la casă. Ispravnicul putea să-ți ia pâinea sau vita de pe câmp, fără să te întrebe măcar de sănătate; iar drumurile, puținele câte erau, toate numai hârtopuri și mărăcini, de apuca mai bine deadreptul peste câmpii sau dealuri. Să te duci la târg sau la rude prin vecinătate, asta era lucru greu.

Și pentru-că la târg tot trebuia să te duci, așa câte-odată pentru a-ți vinde vre o vită sau a mai târgui câte-ceva, apoi erau zile anumite din an. Atunci plecai cu gloata, ca să te poți ajuta la nevoile unui drum așa de greu și să te poți apăra de fel și fel de hoții. Așa s'au făcut bălciurile, în care mai mult eram înșelati, decât târguiau sau vindeam; căci nici pomină de școală în satul tău; vai de tine ce îndurai, când cădeai pe mâna vre-unui pretins știutor de carte, sau vre-unui negustor fără cinste. Fără să ai lege care să te apere pe tine și avutul tău, fără să ai vre-o școală, în care să te poți lumina, noi trăiam. Acum ni-se pare că trăiam bine atunci, pentru-că eram puțini; pământ și pădure destulă în jurul nostru ne dădeau totul de-a gata, fără multă trudă. Nici grija măcar de paza vreunei vite nu aveam, ci plecată de dimineață se întorcea seara sătulă, sau nici că venia, decât când aveam noi nevoie să ne-o aducem la casă.

De aceea ne-am deprins a trăi fără multă trudă și ne place a spune că așa am apucat din bătrâni și doar ei au trăit destul de bine.

4. Cum trăim acum în Țara noastră?

Cu toate angaralele și relele de pe vremuri, ne amintim căm trăim bine: erau puține guri la casa omului și ușor eșai din nevoi cu cele ce pământul îți da deagata. Astăzi însă numărul gurilor aproape s'a îndoit; și dacă acum vre-o 60 de ani noi în Țara noastră eram abia peste vre-o 3 milioane, astăzi suntem peste 6 milioane. Guri mai multe, dar pământul a rămas același. Dacă numărul gurilor s'a îndoit și de sămănat trebuie să sămănam acum îndoit; mai ales că noi voim să trăim și astăzi, cum trăiau bătrânii noștri.

Și într'adevăr din ceia ce acum vre-o 60 ani nu cultivam nici 2 milioane de hectare, acum cultivăm peste patru milioane și jumătate de hectare. Ca să îndoim până într'atâta întinderea semănaturilor, am dat năvală prin păduri și le-am tăiat pentru a răsturna brazdă în locul lor. Dar pământul despădurit suferă de lipsa ploilor; sau slăbit prin desțelenirea rădăcinilor, ori-ce gâră ori șivod de apă îl roade. Tot pentru a îndoi până într'atâta întinderea semănaturilor, am dat năvală și peste pășuni; așa că pentru nevoile gurilor noastre am luat din hrana vitelor. Dacă suntem sfătuiți să sămănam câte ceva pentru vite, ca luțernă, trifoi, răspundem, că bătrânii noștri n'au mai făcut așa și au trăit destul de bine vitele lor. Câtă pășune n'aveam însă atunci la îndemână, ba mai aveam și pădurile; căci ce să îți seama de uscarea unor pomi, dacă li-s'o roade trunchiul, când toată țara era mai numai o pădure. Acum pădurile s'au

chiar în acel loc, și dovedind poporului că ea este nelegiuită și eretică.

Locul de moarte era pregătit: o mulțime de soldați englezi încunjurau piața, bătându-și joc de biata fecioară. Popu, voină să-i prelungească suferințele, începură a-i face deosebite întrebări despre legea și faptele sale; dar ostașii nerăbdători o smulseră de dinaintea lor și o legară pe rugul, unde era să fie arsă. Văzându-și atunci moartea de aproape, ea ceru o cruce; un cavaler englez făcu cu două surcele o cruciuliță, și i-o dete, răzând. Ea o sărută cuvioș și o puse pe sân. Preoții o afurisiră în numele bisericii. Gădele puse foc lemnelor dela rug. Ioana îl văzu de sus și nu putu să oprească un strigăt, plin de fiori. La urmă celugărul ce era lângă dânsa se scoborî jos și flacăra începă a se încinge...

În minutul când o atinse, nenorocita

mai imputinat și ocărmuirea le păzește ca pe ochii din cap, făcând fel de fel de opriri și legi, doar am rămânea cu pădurile ce le avem. De pășunat prin păduri nu-i voie, fânate n'ai nici un hectar pentru 5 vite mari, pășune ai câte un hectar pentru aproape 100 vite cu mari cu mici; se mai întâmplă vre-o secetă, cam dese din pricina despăduririlor, nu-i de mirare că primăvara abia să poată fi scos plugul din brazdă. Căii de pe vremuri nu-i mai avem acum, iar vitelor cornute le numărăm coastele. Trăim greu, dar e vorba cine-i de vină că trăim greu? Vrem să trăim numai cu ce ne dă pământul deagata, dar acest pământ este frământat mereu de atâta amar de ani. Să mai aibă el puterea de a da mână cum dădea pe vremuri? Muncim o zi și ia să nu mănânc în cea zi? Mai poți munci pe urmă? Am stors toată vlagă pământului și când ni-se spune să facem putrogai de gunoi și să-l svărlim pe câmp, răspundem că bătrânii noștri n'au mai făcut așa. Dar atunci pământul era în toată puterea lui și vitele pline de vlagă puteau răsturna adânc brazda; pe când acum abia de sgăriem pe deasupra. Muncim greu de dimineață până în seară, pentru-că toamna abia să strângem câte ceva, cu care să ne ținem zilele până în primăvară. O iarnă întreagă stăm și ne odihnim de munca grea a unei veri; dar gurile sunt îndoit de multe și nu mai merge să te hrănești mai jumătate de an numai din ce ți-ai agonisit de pe vară. Un meșteșug de ai avea, fără multă trudă tot ți-ai agonisi câte ceva pentru de ale gurii. Dar așa, de vrem să ne șinuim roata carului, de vrem să ne dregem osia, de vrem să potcozim vre-o vită, alergăm la ferarul din sat sau dela târg, care este un străin; de vrem să ne încălțăm mai bine, alergăm la cizmarul din sat sau dela târg care este un străin; de vrem să ne împodobim casa, alergăm la târg pentru a cumpăra fel și fel de nimicuri tot dela un străin; ba în unele părți și gospodniile de vor să-și împodobescă îmbrăcămintea, fuga la târg la stamba ce o cumpără tot dela un străin și o dă să-i facă »roche de modă nouă« tot un străin. Dar bătrânii noștri nu făceau așa; îmbrăcămintea și a lor și a casei în casă și-o țeseau, iar străinii cu nimicurile lor n'aveau ce căta. De ce nu ne întrebăm și de rândul acesta cum făceau bătrânii noștri? Fără să ne mai întrebăm de făceau așa bătrânii noștri, noi alergăm să cumpărăm până și ceapa și usturoiul tot dela un străin, dela Bulgarul ce trece prin sat spre binele lui și spre rușinea noastră. Cucuta, spinii, fel și fel de bălării stau în fața casei noastre și culegem de pe urma lor fel și fel de boale; iar Bulgarul îi curăță și culege bani de pe urma lor.

Trăim greu și slăbănogim pe zi ce merge; trupul nostru slăbit are nevoie de o mai deosebită îngrijire. De aceea guvernul trimite doctori în toate colțurile țării și clădește spitale; dar noi ne încredem tot în buruienile și descântecelile moștenite dela bătrâni, ca și cum trupul nostru ar fi tot ca al lor de sdравn. Trăim greu, cu toate acestea până și negoțul între noi nu-l putem face decât tot prin misiți străini. Cât despre negoțul mare, el nici nu poate fi făcut decât numai de străini. Negustorul mare ca și cel mic tot străin e, meseriașul tot un străin, iar noi — robi ai pământului, pe care ne am născut — muncim, ca din puțnul rod, ce ni-l agonisim, să hrănim sumedenie de străini. Ba

fată tresări și ceru azamă; dar îndată capul îi căzu pe sân și mai strigă odată: „Isusel...” Vălvoarea de flăcări o încunjură din toate părțile.

Două mii de oameni plângeau la această tristă priveliște; unii Englezi numai se șileau a rânji; dar după ce văzură trupul Ioanei schimbat în scrum și cenușe, ei fură pătrunși de o mustrare de cuget adânc și alergară în toate părțile cu un fel de spaimă groaznică, strigând în gara mare: »Am omorât o sfântă!»

Aceste cuvinte, ește din gura unui vrăjmas, erau foarte adevărate: ele vor rămânea și viitorimea le va crede; într'adevăr sfântă a fost Ioana Darc, Fecioara din Orleans, în privința religiei și a iubirii cătră țara sa.

(„Alb.”) A.

Cei mai numeroși profesori și medicii îl prescriu zilnic

Sirolin contra morburilor de plumani, catar, tuse măgărescă, scrofule și influență.

Se vă feriți de imitație, de aceea se se ceră: **Pachetarea originală „Roche.”**

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helvetia (Schweitz).

„Roche”

Se capătă cu prescriere medicală în farmacia **Sticla 1 cor.**

În unele părți ale țării străinul a ajuns să fie și mare proprietar și mare arendaș; pe când noi, noi Românii în țara noastră, trăim greu. Aceasta pentru că ținem morțiș să trăim ca acum 50 ori 60 ani, fără să băgăm de seamă că nevoile vieții sunt cu totul altele.

După aceasta urmează un capitol interesant intitulat »Dar țara noastră este ea, cum era odată?«, în care se arată progresele mari ce le-a făcut țara și mijloacele de progres neasemănat mai mari de care dispune față cu trecutul. Acest capitol îl vom reproduce în numărul viitor.

„Ce cariere să îmbrățișeze fiii poporului nostru?”

Disertațiune ținută de învățătorul Nicolae Hamse, în conferința generală învățătorescă a cercurilor protopresbiterale Sighisoara-Cohalm, în zilele de 26—27 Aprilie st. v. 1907.

Onorată conferință generală!

Onorat fiind cu lucrarea temei »Ce cariere să îmbrățișeze fiii poporului nostru«, vin a satisface deobligământului, întru cât îmi va permite timpul și puterile, născându-mă ca în desfășurarea ideilor și părerilor să mă apropiu cât mai mult de pragul obiectivității și de înțelepciunea adevărului.

Cred — onorată conferință — că nu va fi fără cuvânt a arunca în treacă o privire asupra trecutului nostru istoric la poporul nostru și a-i ispiți baremi în parte pașii și firea în dezvoltarea sa culturală-economică.

Neamul nostru românesc, cel resfirat peste multe țări și hotare — zice Dr. I. Lupas — nu stă numai din cele 12 milioane de suflete, câte se scotocesc azi, ci e cu mult mai mare și mai numeros, căci cuprinde în sine toate rândurile de oameni, câte s'au strecurat din adâncimile vremii până în zilele noastre pe aceste plaiuri și n-e îmbrățișează la sînul său nu numai pe cei ce ne aflăm azi în ființă, ci pe toți câți vor mai urma după noi, călăuziți de același gând, aceleași simțiri și năzuințe. La alcătuirea poporului nostru au contribuit în parte însemnată și Slavii, cari în decursul veacului al VI-lea și până în al X-lea un număr însemnat din ei s'au amestecat și contopit cu Daco-Românii. Din amestecul acesta de popoare, după multe frământări și sbuciumări de secole s'a format poporul nostru românesc cu datinile și înfățișarea lui de azi. Poporul nostru românesc încă din cele mai vechi începuturi ale trăinirii sale a avut multe de suferit și de îndurat și numai extraordinare sale vitalități avem a mulțami existența sa. Ocupațiunile lui principale, cunoscute din bătrâni sunt două: *economia de câmp și creșterea vitelor*, în îndeletnicirea cărora își varsă cu drag toată priceperea. Alipirea către aceste două ocupațiuni este născută în firea Românului. Cu alte ocupațiuni nu se prea îndeletnicește bucuros, o deosebire n'are aplicare spre *mătură și comerț*, cari de altcum ridică la vază și bunăstare popoarele, cari se îndeletnicesc cu ele și despre cari vom vorbi în tractatul de față. Trebuie să înregistrăm însă, că poporul nostru dispune și de multe însușiri frumoase, ce-i împodobesc ființa. În urma consecvenței și statorniciei sale, Românul ține mult și cu tărie la tot ce este cunoscut sub numele de *avut național*: la limba sa, la pert, la datini și moravuri și la sfânta sa religie. »Statorniciei și firmității, acestor două virtuți este de a se mulțami — zice un scriitor german — ca poporul român ține atât de tare la datinile și obiceiurile sale strămoșești; acestora este a se atribui, că să întâmplă rar de tot, ca un român să se lapede de neamul său.

Disponând poporul nostru de multe însușiri frumoase — să încercăm pe scurt a-i lămuri căile și mijloacele, prin cari ar putea ajunge el a se ridica pe piedestalul cel mai înalt de avere și bunăstare. Vom accepta principiul afirmat și de alții: »*educațiunea personală și educațiunea națională*, de cari să se facă părtaș poporul nostru în primul rând, în înțelesul larg al cuvântului. Ținta unei educațiuni luminate este, cităm cuvintele lui Solomon, »ca să facă pe om se cunoască înțelepciunea și instrucțiunea, se înțeleagă sfaturile învățătorilor, să primească o instrucție cu bun simț, de dreptate, de judecată, de egalitate, să dea tinerilor cunoștințe și știință«. O educație bună ne va da cunoștința în timpul tinereții și forța la bătrânețe. Pentru îndeplinirea și săvârșirea lucrărilor noastre zilnice, avem lipsă de știință. Tot așa stă lucrul și cu ce privește producțiunile artei și mulțămirea artistice sub toate formele lor, și aci pregătirea trebuincioasă este știința. Pentru disciplina intelectuală, morală, religioasă, studiul cel

mai folositor este știința — zice *Spencer*. Cine poate fără să știe, este foarte primejdios — zicea un moralist francez.

Petrarca spunea, că lui îi plăcea mai mult decât ori-ce să *învețe* și nu încapa îndoială, că *Schopenhauer*, și-a exprimat chiar opinia — opinia lui spusă în cuvintele: »Ignoranța este un blăstăm al lui Dumnezeu — știința e aripa care ne face să ne înălțăm la cer«. Am dat loc acestor câtor-va păreri ai acestor bărbați erudiți de știință, pentru a arăta — după cât îmi permit împrejurările, — că instrucțiunea și educațiunea să impună în mod imperios fie-cărui individ, de ori-ce branșă ar fi el, pentru a-și putea îndeplini cu bun succes diferitele lucrări ale vieții practice. Deci nici poporul nostru nu va putea fi lipsit de acel prețios product de binefacere cunoscut sub numele de »*cultură*«, la care în interesul neamului nostru, ar trebui să colaboreze toți factorii competenți, cu toată comoara lor de cunoștințe și de viață.

Cartea vremii ne este mărturia cea mai drept grăitoare, că lupta pentru existență să înăsprește din zi în zi, fără a mai considera limitele de producțiune economică-financiară a populațiunii.

Trăind în veacul luminii sau după cum îl numesc economiștii, *veacul electricității*, omul apăsător de multe greutăți și năcazuri zilnice, să întreabă care este calea, prin care ar putea să se *desrobasească economicește*? Stând în fața unei întrebări de atari natură, ne vom îndrepta privirile la loc de frunte asupra *măsurilor și comerțului*, cari vor sprijini în măsură însemnată geneza desfășurării acestei probleme.

A studia progresul unei țări, este a observa mișcarea fenomenelor intelectuale în toate fazele lui, căci obârșia mișcărilor bune sau rele, de aci pornesc. Greul vieții și neajunsurile, prin care trece adeseori țara noastră, deșteaptă în toate părțile societății noastre o adevărată solitudine pentru clasele direct producătoare de bunuri sociale; astfel toate clasele trebuie să privească cu drag la meseriași de ori ce neam, ale căror silințe contribuie în mod vădit la prosperarea țării, pe terenul economic-cultural. Sporirea meseriașilor la un număr cât mai mare posibil în această țară, ar însemna *regenerarea economică* a acestei țări. O armată de meseriași bine disciplinată și cu forțe în deajuns producătoare, ar fi chemată a da direcțiunea unei vieți noi întru realizarea ideilor noastre obștești.

Ceea-ce a fost în trecut nu se mai potrivește nici pe departe cu actualitatea. Bătrânii noștri cu traiul lor simplu și cumpătat, știau scoate cu îmbelșugare rodul țării lor — nefiind copleșiți de atâtea năcazuri zilnice.

Azi însă, când condițiunile de trai se tot înăspresc pe zi ce merge, azi când oamenii au atâtea trebuințe măestrite — dacă putem să le numim așa, — azi când numărul locuitorilor la proporții tot mai mari, este cu neputință ca actuala omenime să poată fi îndeplinită cu condițiunile de viață.

Eu cred — onorată conferință — că necesitățile vieții practice au făcut, ca o parte a omenimei, cari azi se ocupă și să susțin în grelele împrejurări ale vieții, cu diferite meserii și îndeletniciri comerciale — sunt un neajuns, o lipsă absolută a insuficienței producțiunii agricole, care lipsă în lupta pentru existență a adus-o cu sine *limpul*. Timpul este cel mai bun învățător, el este compasul vieții noastre aci pe pământ, și a n-e opune timpului, este a n-e distruge pe noi înși-ne, este a perde ființa noastră ca națiune. Noi Românii, cari trebuie să existăm ca națiune, trebuie să ne supunem cerințelor timpului de față, să îndrumăm pe fiii poporului nostru, la îmbrățișarea *profesiunilor libere*. Să îndemnăm deci pe părinți a-și da copiii la industrie, la comerț, cari sunt un câmp deschis de bogăție, de avansare și deșteptare.

(Va urma.)

Reuniunea

Învățătorilor români gr. cat. din Archidieceză.

De lângă Mureș, Aprilie 1907

D-l cassar Nicolau Pop, ales în aceasta calitate, în urma decedării regretatului fost cassar Aureliu P. Bota, în adunarea generală din anul 1905 a adresat în adunarea generală pe anul de gestiune 1905/6 următorul raport:

1) Intratele din rațiuni ne arată, că a încurs în cassa Reuniunii poz. 5 și 6 cor. 1886-15, la cari adăugând alte intrate și ridicări dela »Patria« institut de credit și economii în Blaj, poz. 7 cor. 1573-40 fac la o altă cor. 3450-55.

2) Esite efective au fost: cor. 2070-04 poz. 10—12, la cari adăugând depunerile dela »Patria«, poz. 8, în suma de cor. 1299-83 și saldo numărării de cor. 89-98 poz. 9, dau suma intratelor adecă: cor. 3459-55.

3) Titlul »Active« din rațiuni ne arată, că averea »Reuniunii« noastre face: cor. 10,690-31 și anume în depunerile la »Patria« din Blaj, »Arieșana« din Turda și »Economicul« din Cluj, poz. 18—20; apoi saldo numărării cor. 3637-55; în cari adăugând pretenziunea reuniunii avute la »Foaia școlastică« organul reuniunii de cor. 7152-77 poz. 21 fac 10,690-31.

Ce privește intratele, ce formează taxele încurse dela membrii, d-l cassar constată cu plăcere, că acestea în anul acesta au întrecut pe cele din anul precedent; când adecă intratele făcură cor. 1172-92, ear acum fac: 1833-13, la cari nu sunt computeate taxele, după încheierea cassei în suma de cor. 387-68.

Pentru constatarea celor afirmate, de o parte, iar de altă, pentru a putea fi controlat din partea celor competenți d-l cassar a specificat în raportul său sumele intrate dela singuraticile despărțăminte:

1) Aiud: cor. 113-94+34. 2) Alba-Iulia: cor. 47. 3) Almaș: cor. 124. 4) Arieș: cor. 28. 5) Biia-Sânmartin: cor. 98+36. 6) Blaj: cor. 0. 7) Catina: (câmpia) cor. 64. 8) Cluj: nici un filer dela membrii ordinari; iar dela membrul fondator: protopopul Clujului d-l Dr. Elie Dăian s'au primit direct taxa de 40 cor. 9) Cojocna: cor. 149-70. 10) Dârgea: cor. 17. 11) Iernot: cor. 89-34. 12) Fărăgău: cor. 45-78. 13) Giurgeu: nici un filer. 14) Indoi: cor. 8. 15) Ludoș: cor. 60+30. 16) Mediaș-Elisabetopole: cor. 89-60. 17) Morlaca: nici un filer. 18) Murăș: cor. 40. 19) Murăș-Uioara: nici un filer. 20) Pogăciana: cor. 45-47. 21) Reghin: cor. 244. 22) Roșia-montana: cor. 59-35+42. 23) Sebeș: nimica. 24) Sibiu: cor. 57. 25) Turda: cor. 72+56. 26) Făgăraș (vicariat): cor. 120+60.

Toate intratele acestea ne dau suma de mai sus de cor. 1833-13, fără intratele sosite după încheierea cassei în suma de cor. 387-68.

D-l cassar observă în raportul său că intratele acestea, cu excepțiunea a vre-o 7 despărțăminte sunt mai toate din restanțele anilor precedenți, iar taxele curente fiind încă neachitate la cassa centrală.

Pentru a putea da un raport clar, care să fie înțeles de toți, a avertat reuniunii noastre, ar trebui să se arete și restanțele, ce sunt în fiecare despărțământ.

D-l cassar a omis a face aceasta, pentru că o parte din despărțăminte nu numai, că nu au administrat cassei centrale nici un filer, dar n'au așternut nici conspectele alfabetice ale membrilor, din care să se poată constata fundamental restanțele, deși au fost obligate pe lângă statute și concluzul adunării generale din anul expirat și prin apel publicat în »Foaia Școlastică« organul reuniunii la timpul său.

D-l cassar declară însă în raportul său, că cu ocaziunea proximei adunări generale va raporta amănunțit, dacă cassarii despărțămintelor vor așterne toți și la timp conspectele restanțelor induse cu taxele restante fidel, iar nu cum le-au așternut unii și până acum, încălcite, de nu se putea găsi modrul, să se descălciască, iar alții, fără de a induce în ele sumele restante.

Dacă careva dintre membrii prezenți dorește să vadă, cu ce datorește în taxe reuniunii și dacă sumele trimise și restantele au fost notificate în conspectul așternut, o poate afla, căci deja există registrul principal cerut dela început, în care sunt înșirați toți membrii, deodată cu restanțele ori fără de acelea, dacă n'au și în care se vor induce și în viitor toate solvirile ulterioare.

D-l cassar central reoagă în urmă în raportul său pe cassarii despărțămintelor, ca să binevoiască în viitor cu ocaziunea espedării sumelor încassate, a indica și numele acelor, cari au solvit taxele, iar să nu purceadă, cum s'a întâmplat până acum, căci de exemplu azi au trimis banii cu asemnațiune, iar peste 2—3 luni, sau chiar de fel, n'au trimis conspectul sovirilor. În modul acesta nu se pot purta rațiunile în ordine și se comit mari confuziuni.

Mureșanul.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 23 Maiu. Guvernul austriac a trimis celui ungar comunicările sale oficiale în scris, cu privire la pactul economic. Ministrul Wekerle va pleca săptămâna viitoare la Viena.

Budapesta, 23 Maiu. Banul Croației va pleca săptămâna aceasta la

Viena, pentru a expune Maj. Sale punctul de vedere al guvernului croat în chestia conflictului provocat de pragmatica de serviciu la căile ferate.

Viena, 23 Maiu. Ziarul »Poll. Corr.« află din Salonic, că trupele turcești au reușit să descopere la Vardar principalul refugiu al bandelor bulgare din Jenische. În lupta ce s'a dat, banda bulgară a pierdut 50 de oameni. Trupele au pierdut 7 soldați, 5 au fost grav răniți și alții mai ușor. În ascunzișul puternic întărit al bandei s'au găsit alimente și munițiuni. Bandele bulgare s'au retras la timp.

Viena, 23 Maiu. Eri dimineată la orele 6.20 a avut loc o ciocnire de trenuri în gara orașului. Trenul de persoane din Budapesta voia să intre în gară curând după ce aceasta fusese părăsită de trenul cu care Maj. Sa Monarchul pleca la Bruck. Un tren de marfă anunțat trebuia să fie oprit prin semnale de alarmă. Conducătorul locomotivei trenului de marfă nu observă însă semnalele, intră în gară și se ciocni cu trenul de persoane. 18 persoane au fost din fericire numai ușor rănite de pachetele căzute de prin vagoane. S'a ornduit o anchetă.

Londra, 23 Maiu. Ziarul »Daily Telegraph« publică amănunte interesante asupra descoperirii complotului în contra țării. Judecătorul de instrucție, însărcinat cu această afaceră a constatat, că revoluționarii condamnaseră la moarte 13 persoane, în fruunte cu țarul, ministrul Stolypin și marele duce Nicolaevici. Cazaful care a fost arestat, trebuia să omoare pe țarul cu pumnalul; dacă nu reușea, trebuia să deschidă fereastra, ca ceilalți conspiratori să intre și să arunce bombe. Lăptăreasa țării era să facă o a treia încercare, deoarece ea îl întâlnea des și în sfârșit, a patra încercare era cu o mină plină de piroxilină. Conspiratorii vor fi pedepsiți cu moartea. Cantitatea de bombe ce s'a descoperit în Petersburg și în împrejurimi este foarte mare.

Londra, 23 Maiu. Polițiștii ruși din Finlanda, văzând eri lumină la o oră înaintată din noapte, la una din vilele de lângă stațiunea Tercoki, au bătut la ușă. Fiind întrebați cine sunt, ei au răspuns: »Poliția!« »Poliția rusă sau finlandeză?«, întrebare ce din odaie. »Finlandeză«, tu răspunsul polițiștilor. Polițiștii au fost lăsați să intre înăuntru, unde se aflau trei prezece tineri înarmați cu revolvere. În cameră se aflau o mulțime de bombe explosive. S'a încins o luptă crâncenă. O bombă făcând explozie a omorât pe cinci revoluționari și pe doi polițiști. Ceilalți revoluționari au fost arestați.

Londra, 23 Maiu. O telegramă din New-York anunță, că funcționarii tuturor oficiilor telegrafice sunt pe cale să declare greva generală. Ei sunt organizați într'un puternic sindicat, care dispune de un mare fond de grevă. Telegrafistii cer un salariu mai ridicat și 8 ceasuri de muncă. Greva declarată de dânsii ar putea paraliza toată viața comercială americană.

Petersburg, 23 Maiu. Partidele poloneze au supus cancelariului Dumei un memoriu privitor la introducerea obligatorie a limbii polone în toate școlile poloneze. În cursul zilelor viitoare vor avea loc desbaterile în această privință.

Belgrad, 23 Maiu. Din localitatea Richtovaci, care se află la granița turcească, se comunică, că aproape o mie de oameni din garnizoana turcească din Ueskueb au dezertat, fugind peste graniță în grupuri mici cu armamentul lor. În plângerile lor, soldații declară că nu mai puteau suporta foamea și necurătenia din cazarmă. Jandarmii turci au reușit să prinză 50 din cei dezertați.

Lemberg, 23 Maiu. În satul Avadovitzza au votat în timpul alegerilor 212 țărani pentru Maj. Sa împăratul, pe motivul că împăratul e singurul candidat, care se ține de cuvânt.

Paris, 23 Maiu. Din isvor demn de crezut se afirmă, că guvernul japonez a aprobat textul tratatului franco-japonez și că acesta va fi semnat poimâne.

Belgrad, 23 Maiu. Lângă Pozarevac un pod de lemn peste Morava, s'a prăbușit pe când 20 de țărani treceau pe dânsul. Cea mai mare parte dintr'ânșii au izbutit să scape înotând; 6 țărani și un copil s'au înecat.

Roma, 23 Maiu. Regina Angliei și principesa Victoria au sosit eri la Roma venind din Neapole în cel mai strict incognito și au descins la Grand Hotel.

Din „Pildele morale“ ale dascălului George Lazar.

Aibi frică d-zeiască, fi credincios supus împăratului, fă ce este bine și nu te teme de nimenea.

*

Ochii tăi drept să vază și genele tale totdeauna spre cele drepte să clipească.

*

Prin multă vorbire te sluneci în păcate, iar prin cruțarea buzelor tale te vei înțelepți.

*

Ascultă pe părinții tăi, ca și pruncii tăi să te asculte pe tine.

*

Cinstește pe cei bătrâni, căci și tu poți fi bătrân.

*

Intru norocirea ta nu te mări.

*

Cătră cel nebun nu grăi nimica, pentru-ca să nu batjocorească graiurile tale cele înțelepte.

*

Nu poate fiște-carele să aibă vestiminte de mare preț, dar a fi curat fiște-carele poate.

*

Cine merge adeseori la pără, acela nu poate vieții cu vecini în dragoste.

*

Nu judeca de vre-un lucru până ce nu-l vei cunoaște bine și îngăduie totdeauna pe altul să vorbească mai înainte.

*

Lucrul, carele încă nu-l cunoști, nici să-l prea lauzi, dar nici să-l defami.

*

Nu toate măncările dulci sunt sănătoase și nu toate poamele frumoase la vedere sunt bune la gust.

*

Celce te iubește numai până ești avut, nu-ți este prietin adevărat.

*

Celce nu vrea să poticnească, acela să pășească cu băgare de seamă.

*

Dintre două lucruri bune alege cel mai mare, iară din două rele cel mai mic.

*

Nu râde de smintitele fratelui tău, căci tot omul are vre-o slăbiciune.

*

Celce are mult, mult să cuvine să dea, iară cel ce știe mult, mult să și facă.

*

Aurul și mărgăritarul sunt vistierii frumoase, însă înțelepciunea și virtutea sunt cu mult mai prețuite.

*

Norocos este acela, carele prin smintelele altuia s'a îndreptat.

(George Lazar: Povătuitorul tinerimii cătră adevărata și dreapta cetire, ediția a II. Buda 1883)

Alegerea cailor.

Când ne hotărâm a cumpăra un cal, îndată să ne gândim că trebuie să aibă niște picioare cât se poate de bune, căci un cal, ori cât de frumos ar fi, dacă nu va avea copite și picioare sănătoase, nu va fi bun de nimic. Nici odată să nu ne amăgească frumusețea corpului, până nu vom fi încredințați, că copitele și picioarele în întregime, sunt fără cusur.

Cornul copitei să nu fie alb, căci acest fel de corn este moale, mălăeț, pierde potcoava de vreme și calul se bate repede în talpă. Sunt și cai cu copitele albe bune, însă aceștia sunt foarte rari. Părețele copitei să nu fie crăpat, să nu aibă cercuri, căci aceștia ne dă de bănut că animalul a fost bolnav de picioare și că poate să i-se mai întoarcă boala. Talpa copitei să nu fie plină și lată, ci potrivită și găvânată. Calcăele să nu fie nici prea înalte, nici prea groase și nici strânse și sucite înăuntru sau înafară. Maiuaua să fie bine răsărită și întocmită ca un V. Une-ori, maiuaua sau furcuța se strică din pricina neurășeniei, când calul se zice că are *furcuța-putredă*.

Chișta și partea dinaintea ei să fie curate și să nu arate nici-o umflătură sau vre-un os mort, să nu fie nici prea lungă nici prea scurtă.

Fluerile picioarelor să fie uscățive,

nu păroase și deasemenea fără vre-o umflătură moale sau osoasă.

Genunchile să nu aibă nici odată jupuituri pe fața lor dinainte, căci atunci ne arată că calul *poticnește*.

Coatele dindărăt să fie largi, uscățive, bine făcute, bine legate și să nu prezinte cătră fața dinăuntru sau de jur împrejur, oase moarte.

Încredințându-ne că copitele, fluerele, genunchile și coatele sunt bune și potrivite, să căutăm ca picioarele să nu fie nici prea răjghinate, nici prea strânse în lăuntru; dinainte să fie drepte, să nu fie curbate sau înghenunchiate.

Pieptul larg, adânc și bine legat cu gâtul.

Greabănul înalt, arată că coșul pieptului este mare și bojocul (plămânul) destul de înfoiat (desvoltat), ca să poată sorbi mult aer în timpul muncii grele și repezi. Greabănul înalt folosește mult la cai de călărie, căci șaua nu fuge înainte.

Spetele să fie lungi.

Spinarea să fie dreaptă sau foarte puțin scobită; prea cocoșată sau prea lăsată în jos (cal înșelat), nu este bună și împreună cu șalele să nu fie prea lungă.

Șolduri depărtate, mai cu seamă la iepe. Coadă puternică și grea de ridicat arată puterea sau energia calului.

Pântecele să nu fie supte ca de ogar.

Sulacul să nu atârne în jos.

Deșerturile să se miște regulat, nu întrerupt și repede, căci atunci calul are *ticnafes*.

Capul potrivit, fruntea pătrată și dreaptă, nări largi, ochii limpezi, vedere bună; privire dulce, vioaie și prietenoasă; urechi mici, bine ținute, mobile; și nu le ciulească. Scofărlile să fie aproape pline.

Gura vom căuta-o pentru vârstă și pentru a vedea dacă limba este întreagă sau nu, căci de multe ori se întâmplă să fie tăiată din pricina frăului.

După ce ne vom încredința pe deplin că am ales un cal fără cusur de faptură, să-l punem în mișcare ca să vedem dacă nu cumva schiopă sau are vre-un alt beteșug.

Dacă voim să luăm un cal de greutate, să căutăm să aibă picioare groase puternice, copite mari și încheieturi largi. Capul mare, gâtul vătos, pieptul larg, în sfârșit un cal de talie mare și greu.

Cai de călărie să fie mai ușori, vioi și iuți; șale scurte, greabă înalt, capul mic, gâtul potrivit, picioarele uscățive, copite potrivite; talia ceva mai răsărită ca mijlocie.

Ar fi de dorit ca de câte-ori cumpărăm cai, să cerem vânzătorului să ni-i garanteze pentru ori-ce vițiu ascuns, cel puțin pentru 15 zile, dându-ne la mână o declarație scrisă de el. Căci, ori cât de meșteri am fi în alegerea cailor, tot ne putem înșela, fiind că într'un ceas nu este cu putință a ne da seamă de toate nărvurile și beteșugurile ascunse ale calului. De multe ori geambașii le ascund cu multă meșteșugire, așa că în loc de a pleca din târg cu un cal bun, plecăm cu o gloabă.

Acest fel de cumpărare se obișnuiește în toate țările din apus, așa că geambașilor și ori căruia vânzător puțin cinstit, li se înfrâneză poftele de a mai înșela lumea fără nici o teamă de răspundere.

La noi în țară, geambașul, care înșală toată lumea, rămâne nepedepsit, fiindcă noi îl încurajăm, noi cumpărăm orbește, nu cerem ca marfa ce ne-o vinde să fie garantată și în cazul când ne înșală să-l dăm pe mâna tribunalului și judecătorilor.

Deci, feriiți-vă de geambași ca de foc, sau dacă cumpărați dela ei, cereți-le o declarație, prin care vă garantează marfa cumpărată și prin care se obligă a-și primi caili înapoi, în cazul când nu vor fi buni.

(„Veterinarul.“)

Daia.

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate de studenții cl. VII a gimnaziului român din Brașov în Dârste s'au făcut următoarele contribuiri: D-na Dogar 2 cor., Tuțoianu 2 cor., G. Aldea 2 cor., S. Bucurenci 1 cor., Barbu 1 cor., V. Tăraș 1 cor., V. Ivan 80 bani, I. Soiu 80 b., I. Lungu 60 b., Dr. Zbârcea 60 b., G. Median 50 b., I. Țiței 50 b., Mandai 40 b., A. Bejlejeanu 40 b., A. Bejleaga 30 bani., Urdea, paroch 2 cor., G. Radu 40 b., A. Groza 20 b., Oncioiu 2 cor., A. Vidriginescu 1 cor., R. Moroianu 1 cor., N. Soiu, paroch 1 cor., E. Panțu 50 b., T. Frateș, paroch 2 cor., I. Sulică 2 cor., I. Comșa 2 cor., V. Ionescu 1 cor., I. Moldovan 20 b., I. Broșu, preot 4 cor., N. Bârșeanu 1 cor., V. Branisce 1 cor., V. Neguț 1 cor., A. Oancea

1 cor., G. Bahoie 1 cor., N. Furnică 1 cor., I. Zamfir 1 cor., S. Roșca 1 cor., G. Preșmeran 60 b., I. Henteș 1 cor., G. Crișan II com. 1 cor., I. Paștină cl. VII 40 b., L. Blaga 15 b., N. Mandai 40 b., Dr. A. Bogdan 1 cor., Gh. Dima 2 cor., Dr. Bunea 4 cor., Elena Popovici 10 cor., Costi Popovici 6 cor., Mihai Popovici 6 cor., Petru Popovici 6 cor., Oancea 1 cor., T. Giurgiu, paroch 2 cor., O. Trandaburu 2 cor., G. Țigoiu 1 cor., I. Țigoiu 1 cor., N. N. 1-20 cor., G. Dogar 1 cor., P. Mitrea 4 cor., I. R. Butu 4 cor., Verzea, paroch 3 cor., R. Verzea, paroch 2 cor., Moroian 2 coroane, C. Jianu 1 cor.

Primească marinimoșii contribuenții cele mai călduroase mulțumiri. *Comitetul aranjator.*

MULTE ȘI DE TOATE

Napoleon cel mare despre creșterea fetelor.

E uimitor, câte lucruri folositoare îmbrățișa cu vasta sa inteligență marele împărat francez, Napoleon I. Nu-l preocupau numai războaiele, afacerile de stat, legile, economia, etc. și se interesa de aproape și de povești în toți ramii culturali. Ideile lui despre creșterea fetelor sunt destul de actuale și pentru noi cei de azi. Iată cum dispune prin o scrisoare din 17 Maiu 1807 să fie aranjat internatul de fete din Econ:

„Eu aș dori, ca fie-care fată, care pleacă din Econ să ia asuprași conducerea unei mici gospodării, să fie capabilă a-și coase singură hainele, a peteci hainele bărbatului ei, a pregăti fașele pentru copii ei; să poată procura bucuria familiei sale prin prăjiturile făcute de ea. La caz de îmbolnăvire, să-și știe îngrijii bărbatul și copiii și pentru cazul acesta trebuie să știe din praxă tot ce știu îngrijitoarele de bolnavi. În ce privește îmbrăcămintea, aceea trebuie să fie uniformă, din stofă simplă, însă făcută cu gust. Nutremântul să fie de tot simplu: supă, carne de vită, legume, nimic altceva. N'am curajul să prescriu și aceea, ca elevele singure să gătească, știu că ași avea mulți contrari, Cîna însă și ar putea-o ele pregăti, asemenea și dejunul. Eu le absolv de neplăcerile bucătăriei, pretind însă ca fie-care singură să-și coacă pâinea. Toate acestea au avantajul, că elevele fac praxă în tot ceea, de ce mai târziu au lipsă și pe lângă aceasta își petrec și timpul cu lucruri folositoare. Odăile lor să fie împodobite cu lucruri de mână pregătite de ele; ciorapii, cămășile, hainele să și-le coase singure. Toate aceste, după părerea mea, sunt de importanță capitală. Eu vreau să cresc din fetele aceste femei folositoare, fiind convins, că astfel le voi face femei dragute. Îndată ce-ți coși singur hainele, te poți îmbrăca mai bine...“

„Vatra școlară.“

Un proces ciudat.

Un american Prentice din New-York, a intentat proces societății germane „Norddeutscher Lloyd“, pentru următorul ciudat motiv:

D-na Prentice fusese în Europa și se întorcea spre New-York, pe vaporul „Regina Luisa“ când, pe drum, se îmbolnăvi și încetă din viață. Capitanul vaporului conform uzului a aruncat-o în mare. Prentice pretinde că societatea germană n'avea dreptul să-i arunce nevasta în apă, întru cât acest fapt s'a petrecut în timpul traversării Atlanticului. El cere 250.000 dolari despăgubiri. Judecarea acestui curios proces se așteaptă cu cea mai mare nerăbdare.

● boală ciudată.

Nu de mult a fost adusă în spitalul Stockyard, din Chicago, o tânără irlandeză, anume Tereza Horn, care suferea de furoarea dantului. Tereza era lucrătoare într-o tipografie, când într-o bună zi fu apucată de o boală ciudată. Începu să sară și să țopăiască prin atelier ca la bal. Nu numai atât, dar înhăța de gât pe un coleg și începu să joace.

Cei ce au asistat la acest danț forțat și-au dat imediat seama, că nu e lucru curat și au ținut pe Tereza. Cum scăpă însă câte puțin, din nou începea să sară. S'a încercat în zadar să fie scăpată prin injecții cu morfină. Dusă la spital a fost adormită și numai așa a putut fi astâmpărată.

● capră care lăptează un mânăz.

Se anunță din Sidney, că la expoziția economică de acolo s'a dat pentru un

armăsar pony o distincțiune, de oarece avea o înfățișare frumoasă deși măsă îi murise când era numai de trei zile. D'atunci a fost crescut d'o capră. Greutatea cea mare era ca să-l obicinuiască pe mânăzul cu capra și să-l învețe să sugă. Dar după două zile de încercări, capra fiind pusă pe două scaune înalte, mânăzul venia în galop la noua sa mamă și sugia cu multă blândetă. Interesant e că laptele de capră i-a pruit și e mai mare de cât soții săi de aceeași etate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branisec

Cine e chinuit de reumatism, podagră, vijăit de urechi, migremă? Dacă pătimește cineva de morburile acestora, folosească crucea după electro-magnetica, inventată de d-l Albert Müller (Budapesta, V/28 Vadász u. 34. nr. 86.967, care produce rezultate uimitoare în privința morburilor amintite mai sus. Epistolele de mulțumită sunt neenumărate dovedind toate efectul uimitor produs de aceasta cruce, cum se poate vedea aceasta, între altele, și din epistola d-lui *Ludwig Veiser*, organist în Pojon.

Dacă cafeaua malt Kneipp a lui Kathreiner vine în vânzare numai cu boane întregi și păstrată cu îngrijire în pachete originale, aceasta îi ridică marile avantajii, cunoscute în general și asigură pentru fiecare cumpărător curățenia mărfii și imposibilitatea, ca ea să fie falsificată prin amestecuri streine sau ca ea să fie stricată prin pătrunderea de praf, mirosuri streine etc. Este fala economiilor noastre a cumpăra întotdeauna numai ce e veritabil și mai bun. Dacă deci la cafeaua malt-Kneipp a lui Kathreiner vor fi atente la pachetele originale cu numele Kathreiner și cu chipul preotului Kneipp ca marcă de scutire, își asigură nu numai curățenia articolului, ci și gustul nemicșorât și aroma plăcută, atrăgătoare, de cafea, care distinge veritabilul Kathreiner prin modul său de preparare recunoscut și în toată lumea ca escelent.

Vindecarea deplină a bólelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o sesiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bólei, ori cât de adânc ar fi bóla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rólui, ceea-ce fie-care o poate face așa fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și dăcrie bóla cu deămnentul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore puae marca de răspans. După încheierea curei, scrisorile se ard s'en la cerere espresă se retrimit.

Un astfel de lecitor și curățitor e institutul special al d-rului Palóc, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștientă capătă ori cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seosuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de bóla și suflul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor dălnice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metotul său propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bólele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, armările onaniei și ale sifilisului, bóla albă, bóle de sânge, de piele și toate bólele ce se țin de organele seosuale femeescl. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc de la 10 ore în. a. până la 6 ore s'era (Duminecă până la 12 ore la amiazi).

Adresa Dr. Palóc, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Dr. STERIE N. CIURCU.

S'a mutat

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Bela „Tipografia și Librăria“ A. MUREȘIANU, Brașov se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară de la Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. — Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. Agrolgia, sėu Agricultura generală, 34 cőle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al Romăniei cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corőne.

Vol. II. Fitotehnia, sėu cultura specială a plantelor, 38 cőle de tipar cu 202 figuri în text. —

Carte premiata de Academia Romănă cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea din anul 1889. Costă 8 corőne.

Vol. III. Zootehnia, sėu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lănăria și lăptăria, 49 cőle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corőne.

Vol. IV. Economia Rurală, sėu organizațiunea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 corőne.

Manual de Agricultură rațională vol. V. Ippologia sėu zootehnia specială a șailor de George Maior. Prețul 3 cor. plus 30 bauf porto.

Manual de Agricultură rațională vol. VI. cuprinđend cřscocerea, ingrășarea și utilizarea Porcilor sėu Zootehnia lor specială de George Maior. Plețul 5 cor. plus 30 bani porto.

„Cultura și îngrijirea grăului“, de I. F. Negruțiu. Prețul 14 b. (plus porto 5 b.

Romănia agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sėrac în țără sėracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viata și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribu la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, őr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat cătră ministerul de interne D. Perezel prin d-l Dr. Amos Frăncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 corőnă. În Romănia 2 lei plus 5 bani porto.

„Țeranul român și ungur din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Romănul în sat și la őrte“. Acesta este titlul unei noue cărticele, de pl Ioan Pop Reteșanu, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii romăne. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura acőstăprezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Pintea Vitezul“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteșanu. Cea mai completă scriere despre eroul, Pintea. În ea se cuprind főrte interesante tradițiuni și istorisiri din tőte părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani. plus 6 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcășian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

A apărut „Dacășii fi o păsărică“ o romanță frumoșă pentru voce și piano, cuvintele de I. Ioanovici, compusă de d-l Ștefan C. Voicu. op. 1. prețul 80 bani plus 5 bani porto și se pőte procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

Cărți potrivite ca premii pentru școlari aștătoare la Librăria A. Mureșianu:

- Becescu: „Ștefan cel mare“ Cor. —50
Coatu: „Din viața țărănească“ „ 1-50
Coșbuc: „Fie de tort“ „ 2-50
„ „Povestea unei coroane de oțel“ „ 1-50
„ „Sacontala“ Traducere liberă după Calidasa „ 5-
„ „Căntece de vitejie“ „ 1-
Cujbă: „Povestiri din copilărie“ „ 2-
Caragiail: „Note și schițe“ „ 2-
Al. Florini: „Povești populare“ „ 1-
Iosif: „A fost odată“ „ 2-
S. Nădejde: „Robia Banului“ „ 2-
„ „Patimi“ „ 2-
Smară: „Corbul cu pene de aur“ 2-50
Speranță: Teatru sătesc, Mireasa „ —50
„ „Curcanii“ „ —50
„ „Lângă Pământ“ „ —50
Tănăsescu: „Teatru de școală“ 1-
Slavici: „Manea“ „ 2-50
A. O. Maior: „Biblioteca copiilor“ vol. I. și II. „ 1-60
Elena Farago: „Versuri“ „ 1-50
Bolcaș: „Năvăliri barbare“ „ 1-
Ciocărlan: „Traiul nostru“ „ 1-50
H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele „ 1-
Ciura: „Icoane“ „ 1-20
Stelian Rusu: „Foiletoane“ „ 1-
Bărsan Z.: „Ramuri“ „ 2-
Bontescu: „Ego“ „ 1-50
Carmen Silva: „Valuri alinate“ „ 1-50
Moruzi: „Rușii și Romăni“ „ 1-50
Răzvanovul: „Popasuri vânătoarești“ „ 1-50
Jorga: „Negotul și meșteșugul“ „ 2-50
„ „Biblioteca scriitorilor romăni“ „ 1-50
Bărsan: „Visuri de noroc“ „ 2-
Negoescu: „Fabule și fabuliști“ „ 1-25
Slavici: „Vatră părăsită“ „ 2-
„ „Din bătrăni“ „ 2-50
Sandu Aldea: „Două neamuri“ „ 1-50
Ranelti: „Epigrame“ „ 1-50
Mera: „Din lumea basmelor“ „ 3-50
Cioflec: „Doamne ajutăne“ „ 1-50
Sadoveanu: „Mormântul unui copil“ „ 2-
„ „La noi în Vișoară“ „ 2-
Urechia: „In Buceci“ „ 1-50
Dăuș: „Doamna Oltea“ teatru „ 1-
Alexandri: „Poesii“ „ 1-50
„ „Teatru vol. I. II. III. și IV. „ 1-50
„ „Proșă“ opere compl. „ 1-50
Alexandrescu: „Versuri și proșă“ „ 1-25
Bolintineanu D.: „Opere compl.“ „ 1-50
Creangă: „Opere complete“ „ 1-50
Eminescu: „Literatura populară“ „ 1-50
„ „Geniu pustiu“ „ 2-
„ „Scrieri politice și literare“ „ 2-
Filimon: „Ciocoi vechi și noi“ „ 1-50
Negruzii: „Opere complete“ „ 1-50
Odobescu: „Opere complete“ „ 1-50
Bratescu Voinești: „Nuvele și schițe“ „ 1-50
Beldiceanu: „Chipuri de la mahalala“ „ 1-50
Boureanu: Povestiri din copil. „ 1-50
Cunțan Maria: „Poezii“ „ 1-25
Chendi Ilarie: „Preludii“ „ 2-50
„ „Fragmente“ „ 2-50
Delatismană: „100 bazme“ „ 2-50
Gârlean Emilgar: „ „ 1-50
Flamarion: „Tainele cerului“ „ 1-50
Gorun Ion: „ „ 1-50
Genlis: „Povestiri morale pentru tinerime“ „ 1-50
Grigoroșviza: „Chipuri și graiuri din Bucovina“ „ 2-50
Hodoș Constanța: „Frumos“ „ 1-50
Iorga: „Istoria Romănilor în chipuri și icoane“ „ 2-50
„ „Gânduri și sfaturi“ „ 1-50
„ „Neamul romănesc în Bucovina“ „ 1-50
„ „Cuvinte adevărate“ „ 2-50
„ „Sate și mănăstiri“ „ 2-50
Iosif St. O.: „Credințe“ „ 1-50
Manolache Holda: „ „ 1-50
Iules Brun: „Moșneagul dela munte“ „ 1-50
Livescu: Florea Marin „ „ 1-50
Lecca: „Poezii“ „ 1-50
Popp Vasilie: „Domnița viorică“ „ 2-
„ „Bis și plâns“ „ 1-50
Popovici Aurel: „Vorbe înțelepte“ „ 1-50
Petrescu N. Petra: „Ilie Marin“ „ 1-50
Paul Augustin: „Intre Someș și Prut“ „ 1-50
„Rutenisarea Bucovinei“ „ 3-50
Rosetti: „Intre Capsa și Pălat.“ „ 2-
Sadoveanu: „Soimii“ „ 1-50
„ „Dureri înăbușite“ „ 2-
„ „Crisma lui Moș Precup“ „ 2-
„ „Povestiri din răsbouiu“ „ 2-
„ „Amintirile Căpraru-lui Ghiorghita“ „ 2-
Sandu Aldea: In urma plugului „ 1-50

- Scrob Carol: „Roua și Bruma“ „ 1-50
Scurtu Aurel: „Căluza stațiunilor balneare“ „ 2-50
Teodor: „Din viața marinarilor“ „ 1-50

Concurs

Corporațiunea de meserii din Brașov publică concurs de secretar cu plată lunară 160 corőne. Dela concurenți se cere a cunoaște limbile romănă, germană și maghiară atât în vorbire, cât și în scriere. În primul rând se prefer toți acei cari sunt sau au fost în funcțiune la vre-o corporațiune de meserii. Oferenții au de ași așterne ofertele lor provăzute cu timburele de 1 cor. dimpreună cu documentele de lipsă de cel mult până în 28 Maiu a. c.

Corporațiunea de meserii din Brașov: Dumitru N. Căpășină, v.-președinte.

De vânzare

O mașină nouă de făcut zodă (apă gazoasă) sistemul cel mai nou, adusă numai din Iunie anul trecut, provăzută cu 530 syphone, mai departe cu umplatoriu pentru lemonada și sticlele trebuincioase la ei, lăzi pentru transportatul sticlelor și instrumentele necesare. Să vinde din mână liberă.

Reflectanți să se adreseze la Dl. Petru Brendușian, Blaj Balăzfalva). (5-4)

Deschidere

Centru de Grădină.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că începând cu 1 Maiu st n. s'a deschis grădina aparținătoare Restaurantului din Tergul Cailor Nr. 15 (lângă băile cele nouă).

Zilnic se servește bere proaspătă, vinuri naturale de Transilvania.

Piept de miel, fleică la grătar și în genere mâncări bune și alese.

Un dejun bun cald ori rece cu un păhar de bere sau un „spritzer“ costă 40 fileri.

În cas de timp nefavorabil stau la dispoziția publicului 3 odăi.

Cu toată stima Constantin Jianu, restaurateur. (6-8)

Tusă!

Cine nu se îngrijesce de tusă pécătuesce contra sa. Caramelle de piept ale lui Kaiser cu 3 brați

probat de medic și recomandate contra tusei, răcelii, guturaiului. 4512 recunoștințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fileri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Fried. Jekelius, Franz Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenmer, Eug. Neustädter.

(29-32.)

Cântarea înalță sufletul!

George Dima: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit! În aceeași librărie este un sortiment bogat de cărți literare romănești, de utensilii pentru scris și desemn, deposit de hărtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Damele și Domnii palizi

obțin priu întrebuițarea rouei de trandafiri a lui Grollich o rumeneală delicată a obrazilor. Din aceasta se toarnă câte-va picături pe-un mic burete și își freacă cu el obrazul. După o unică întrebuițare se ivește un ton delicat trandafiriu deschis. În

trebuițându-se de mai multe-ori culoarea devine mai închisă și are un efect admirabil cu deosebire seara. Ori cine poate să-și dea așa dar o rumeneală mai închisă sau mai deschisă fără cea mai mică teamă, că roua de trandafiri a lui Grollich ar ataca pielea, de-oare-ee ea este absolut inofensivă. Roua de trandafiri a lui Grollich este durabilă, se poate înlătură prin spălat și este economică la întrebuițare. La cumpărare să se aibă în vedere firma mea, căci există deja imitații fără valoare. Prețul unei sticle originale 90 cr. (Porto deosebit). Locul de expediare, unde sunt a se adresă toate comănde:

Laboratorul chemic-cosmetic „La îngerul alb“ a lui

Ioan Grollich în Brünn.

În BRAȘOV se capătă la: Victor Klein, farmacia la „Coroana de aur“; Teutech & Tarter Drogist la „Soare“, Strada Vămei 9; Lang & Theil Drogist; Ferd. Jekelius, farmacia la „Speranță“.

În 6 zile

la AMERICA.

Transport de persoane în TOATE PĂTURILE DIN LUME.

Cereți clarificări și îndrumări. E de ajuns carte postală.

Răspundem romănește.

FALK et Comp. Secțiia romănească.

Hamburg.

Strada Raboisen Nr. 30.

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (tevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Mai.** (2843. 4-39)

Institut indigen. Banca de asigurare „**TRANSILVANIA**”
din Sibiu

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,**
— **edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.**
— **asupra vieții omului**

în toate combinațiile, capitale pentru casul mortii și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capital asigurat asupra vieții: **94,975.294 cor.** **9,239.195 coroane.**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii **4,295,120-15 c.**, pt. capitale asig. pe viață **3,760,810-21 c.**

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etagiul I, curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Picături pentru ușurarea vânturilor și cărceilor

Bibergeiltropfen

Un medicament de casă probat încă din anul 1844, care escitează pofta de mâncare și promovează mistuirea.

Prețul unei sticle 1 cor.

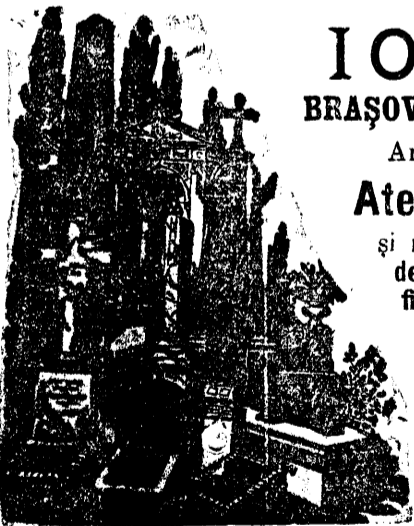
Se trimite numai 2 sticle cu rambursă de 2 coroane 50 bani.

Comande a se adresa:

JULIUS BITTNER'S Apotheke in Gloggnitz

(2775,6-25.)

Niederösterreich.

IOSIF NAGY,

BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).

Are onôrea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră

și marele deposit de **Monumente sepulcrale** de marmoră din streinătate și indigenă, lucrste fin și durabil. Esecutare de mobile din table de marmoră. Deposit de Granit, Syemit, Labrador, Andesyt și petri de năsip durabile. Monumente, care se capătă dela 20 cor. până la 2000 cor. Nicăiri nu se pot procura mai ieftine, fiind din mâna primă.

Iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

În cas de treb întâ a se adresa direct, fără mijlocire de agenți, prin aceasta să face multă economiă.

(3-0.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Mai n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	111 85
Renta de corone ung. 4%	93 90
Imp. ca. fer. ung. în aur 3 1/2%	83 —
Imp. ca. fer. ung. în argint 4%	93 95
Bonuri rurale croate-slavone	96 —
Imp. ung. cu premii	194 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146 75
Renta de hârtie austr. 4 1/2%	98 35

Renta de argint austr. 4 2/10	98 15
Renta de aur austr. 4%	117 20
Renta de corone austr. 4%	98 40
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88 15
Losuri din 1860	151 25
Acții de-ale Băncei ung. de credit	1770 —
Acții de-ale Băncei austr. de credit	761 —
Acții de-ale Băncei austro-ung.	658 75
Napoleoniori.	19 14
Mărci imperiale germane	117 65
London vista	240 57 1/2

Avis important!

Aduc la cunoștința On. public de **Dame** din loc și din împrejurimea Brașovului, că m'am reîntors din voiaju din streinătate și am adus un mare asortiment de

PĂLĂRII

de Dame, de Domnișoare și de copii.

Bogat asortiment de **Modele** din Wiena și Paris se găsește totdeauna în magazinul meu. — **Pălării vechi prelucrez** după moda cea mai nouă cu prețuri foarte moderate.

Asemenea să primește în salonul meu orice comandă de **Rochi, Bluze, Costume de Dame și de copii de cusut** cu prețuri foarte reduse. Rog On. public de Dame de a-mi da sprijinul D lor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,

Strada Porții Nr. 16. Etagiul I.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,

BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadtter).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov:

Rum Jamaica

veritabil cel mai fin.

Cognac

veritabil francezesc și unguresc.

VIN Malaga și Sherry.

Esente de Rum și Licher

96 % spirt de vin. Diferite soiuri de **CE AL.**

Magazin de încălțăminte

ALFRED IPSEN

Brașov, Strada Vămei 36, vis-à-vis de Cafeneana Transilvania (Malta Tramvaiului.)

Mare asortiment și deposit bogat de **Ghete** pentru stradă, Sport, de lucru și de lux, potrivite după picior și cu prețuri foarte ieftine

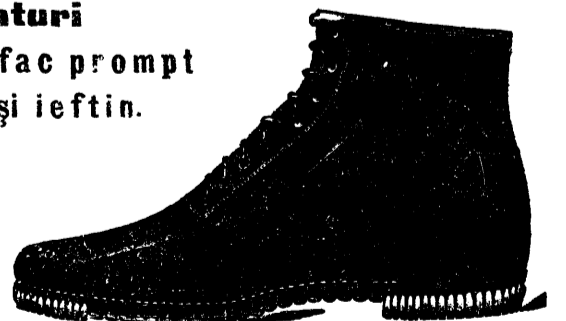
Specialitate: Ghete fine cu sic luate după măsura și metod ortopedic. — La comande de afară ajunge trimiterea unei ghete vechi ca măsură.

Reparaturi

se fac prompt și ieftin.

(28175-4.)

Gazeta „Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tungenia, de pe parcul Rudolf.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne, Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielii, fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămei 18.